

2024/1042

5.4.2024

ODPORÚČANIE KOMISIE (EÚ) 2024/1042

z 23. februára 2024

**týkajúce sa návrhu aktualizovaného integrovaného národného energetického a klimatického plánu
Belgicka na roky 2021 – 2030**

(Iba francúzske a holandské znenie je autentické)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 292,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2 a článok 14 ods. 6,

keďže:

- (1) Belgicko predložilo svoj návrh aktualizovaného integrovaného národného energetického a klimatického plánu (ďalej len „NEKP“) 30. novembra 2023. Európska komisia nemohla z dôvodu neskorého predloženia návrhu aktualizovaného národného energetického a klimatického plánu Belgicka prijať toto odporúčanie šesť mesiacov pred termínom na predloženie konečného znenia aktualizovaných národných energetických a klimatických plánov, ako sa stanovuje v článku 9 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999.
- (2) V článku 3 nariadenia (EÚ) 2018/1999 (ďalej len „nariadenie o riadení“) a v prílohe I k nemu sa stanovujú prvky, ktoré sa majú zahrnúť do aktualizovaných integrovaných národných energetických a klimatických plánov. V decembri 2022 Komisia prijala usmernenia pre členské štáty k postupu a rozsahu vypracovania návrhu a konečného znenia aktualizovaných národných energetických a klimatických plánov ⁽²⁾. V usmerneniach sa určujú osvedčené postupy a uvádzajú dôsledky nedávneho politického, právneho a geopolitického vývoja politik v oblasti energetiky a klímy.
- (3) V súvislosti s plánom REPowerEU ⁽³⁾ a v rámci cyklov európskeho semestra 2022 a 2023 kládla Komisia veľký dôraz na reformné a investičné potreby členských štátov týkajúce sa energetiky a klímy s cieľom posilniť energetickú bezpečnosť a cenovú dostupnosť urýchlením zelenej a spravodlivej transformácie. To sa odráža v správach o Belgicku za roky 2022 a 2023 ⁽⁴⁾ a v odporúčaní Rady pre Belgicko ⁽⁵⁾. Členské štáty by mali vo svojich konečných zneniach aktualizovaných integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadniť najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny.
- (4) Odporúčania Komisie v súvislosti s plnením národných cieľov podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 ⁽⁶⁾ (nariadenie o spoločnom úsilí – ESR) vychádzajú z pravdepodobnosti, že členské štáty budú dodržiavať ciele do roku 2030 pri zohľadnení pravidiel využívania nástrojov flexibility podľa ESR.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ 2022/C 495/02.

⁽³⁾ COM(2022) 230 final.

⁽⁴⁾ SWD(2022) 602 final, SWD(2023) 601 final.

⁽⁵⁾ COM(2022) 602 odporúčanie na odporúčanie Rady; COM(2023) 601 final odporúčanie na odporúčanie Rady.

⁽⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 z 30. mája 2018 (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 26) zmenené nariadením (EÚ) 2023/857 z 19. apríla 2023 (Ú. v. EÚ L 111, 26.4.2023, s. 1).

- (5) Cieľom odporúčaní Komisie týkajúcich sa zachytávania, využívania a ukladania oxidu uhličitého (CCUS) je mať prehľad o zamýšľanom zavádzaní týchto technológií na vnútroštátnej úrovni vrátane informácií o ročných objemoch CO₂, ktoré sa plánujú zachytiť do roku 2030, rozdelených podľa zdroja zachyteného CO₂ pochádzajúceho zo zariadení, na ktoré sa vzťahuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES⁽⁷⁾, alebo z iných zdrojov, ako sú biogénne zdroje alebo priame zachytávanie zo vzduchu, o plánovanej infraštruktúre na prepravu CO₂ a o potenciálnej vnútroštátnej uskladňovacej kapacite CO₂ a o objemoch vtláčania CO₂, ktoré majú byť k dispozícii v roku 2030.
- (6) Odporúčania Komisie týkajúce sa výkonnosti podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841⁽⁸⁾ (nariadenie o využívaní pôdy, zmene vo využívaní pôdy a lesnom hospodárstve – nariadenie o LULUCF) sa zameriavajú na dodržiavanie pravidla nulového dlhu zo strany členského štátu za obdobie 2021 – 2025 (obdobie 1) a jeho národného cieľa na obdobie 2026 – 2030 (obdobie 2) s prihliadnutím na pravidlá, ktorými sa upravuje využívanie nástrojov flexibility stanovených v uvedenom nariadení. V odporúčaní Komisie sa zohľadňuje aj to, že v období 1 sa každé prekročenie emisií podľa nariadenia o LULUCF automaticky prenesie do ESR.
- (7) Aby sa adaptáciou na zmenu klímy správne podporilo dosiahnutie cieľov v oblasti energetiky a zmiernenia zmeny klímy, je nevyhnutné identifikovať potenciálne nebezpečenstvá zmeny klímy a analyzovať zraniteľnosti a riziká v oblasti klímy, ktoré môžu ovplyvniť príslušné oblasti, obyvateľstvo a odvetvia. V odporúčaní Komisie týkajúcom sa adaptácie sa posudzuje rozsah, v akom Belgicko začlenilo do svojho aktualizovaného NEKP adaptačné ciele, ktoré zohľadňujú riziká v oblasti klímy, ktoré by mohli Belgicku brániť v plnení zámerov a cieľov energetickej únie. Dosiahnutie cieľov v aspektoch energetickej únie je bez konkrétnych plánovaných aj realizovaných politík a opatrení v oblasti adaptácie ohrozené. V meniacich sa klimatických podmienkach si osobitnú pozornosť vyžaduje hospodárenie s vodou vzhľadom na riziká prerušenia dodávok elektrickej energie, keďže výrobu energie ovplyvňujú záplavy, horúčavy a suchá.
- (8) Odporúčania Komisie týkajúce sa ambícií Belgicka v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách, a z hlavných politík a opatrení, ktoré chýbajú v návrhu aktualizovaného plánu Belgicka a ktoré by umožnili včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie národného príspevku Belgicka k záväznému cieľu Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov vo výške aspoň 42,5 % v roku 2030, pričom spoločnou snahou je zvýšiť tento podiel na 45 % podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001⁽⁹⁾, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov a zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413⁽¹⁰⁾. Odporúčania Komisie vychádzajú aj z príspevku Belgicka k osobitným cieľom článkov 15a, 22a, 23, 24 a 25 uvedenej smernice a k príslušným politikám a opatreniam na jej rýchlu transpozíciu a vykonávanie. Odporúčania zohľadňujú význam rozvoja komplexného dlhodobého plánovania využívania energie z obnoviteľných zdrojov, a najmä veternej energie, s cieľom zviditeľniť európsky výrobný priemysel a prevádzkovateľov sietí v súlade s európskym balíkom predpisov v oblasti veternej energie⁽¹¹⁾.

(7) Smernica 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32).

(8) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841 z 30. mája 2018 o začlenení emisií a odstraňovania skleníkových plynov z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva do rámca politík v oblasti klímy a energetiky na rok 2030, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 525/2013 a rozhodnutie č. 529/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 1), zmenené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/839 z 19. apríla 2023 (Ú. v. EÚ L 107, 21.4.2023, s. 1).

(9) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

(10) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82), zmenená smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413 z 18. októbra 2023, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001, nariadenie (EÚ) 2018/1999 a smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652 (Ú. v. EÚ L, 2023/2413, 31.10.2023, <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

(11) Oznámenie o európskom akčnom pláne v oblasti veternej energie, COM(2023) 669 final z 24. októbra 2023 a oznámenie o plnení ambícií EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na mori, COM(2023) 668 final.

- (9) Odporúčania Komisie týkajúce sa národného príspevku k energetickej efektívnosti vychádzajú z článku 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1791 o energetickej efektívnosti ⁽¹²⁾ a zo vzorca uvedeného v prílohe I k uvedenej smernici a zo súvisiacich politík a opatrení na jej vykonávanie.
- (10) V odporúčaní Komisie sa osobitná pozornosť venuje cieľom, zámerom a príspevkom a súvisiacim politikám a opatreniam na plnenie plánu REPowerEU s cieľom rýchlo ukončiť závislosť od ruských fosílnych palív. Zohľadňujú sa v nich ponaučenia získané na základe realizácie balíka opatrení s názvom Úspora plynu pre bezpečnú zimu ⁽¹³⁾. Odporúčania odrážajú naliehavú požiadavku zvýšiť odolnosť energetického systému vzhľadom na povinnosti vyplývajúce z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/941 o pripravenosti na riziká v sektore elektrickej energie ⁽¹⁴⁾ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu ⁽¹⁵⁾ v súlade s odporúčaniami Komisie týkajúcimi sa uskladňovania energie ⁽¹⁶⁾.
- (11) V odporúčaní Komisie sa zohľadňuje potreba urýchlenia integrácie vnútorného trhu s energiami na posilnenie úlohy flexibility a na zlepšenie postavenia a ochrany spotrebiteľov. V odporúčaní Komisie sa zohľadňuje aj význam posudzovania počtu domácností žijúcich v energetickej chudobe v súlade s požiadavkami článku 3 nariadenia (EÚ) 2018/1999 a odporúčaním Komisie (EÚ) 2023/2407 ⁽¹⁷⁾.
- (12) Odporúčania Komisie odrážajú význam zaistenia dostatočných investícií do výskumu a inovácií v oblasti čistej energie s cieľom podporiť ich vývoj a výrobné kapacity vrátane vhodných politík a opatrení pre energeticky náročné odvetvia a iné podniky, ako aj potrebu zvyšovať úroveň zručností pracovnej sily pre emisne neutrálny priemysel, aby sa upevnilo silné, konkurencieschopné a zelené hospodárstvo v rámci Únie.
- (13) Odporúčania Komisie vychádzajú zo záväzkov prijatých podľa Parížskej dohody na postupné znižovanie využívania fosílnych palív, ako aj z významu postupného rušenia dotácií na fosílna palivá.
- (14) Odporúčanie Komisie týkajúce sa investičných potrieb nadväzuje na jej posúdenie, či sa v návrhu aktualizovaného plánu uvádza všeobecný prehľad investičných potrieb na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov v prípade všetkých aspektov energetickej únie, či obsahuje zdroje financovania, pričom sa rozlišujú súkromné a verejné zdroje, a či sa opisujú investície v súlade s belgickým plánom obnovy a odolnosti, belgickými plánmi spravodlivej transformácie územia a odporúčaniami pre danú krajinu na roky 2022 – 2023 vydanými v rámci európskeho semestra a zahŕňa rozsiahle makroekonomické posúdenie plánovaných politík a opatrení. NEKP by mal zaistiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom podporiť istotu investícií.

⁽¹²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1791 z 13. septembra 2023 o energetickej efektívnosti a o zmene nariadenia (EÚ) 2023/955 (Ú. v. EÚ L 231, 20.9.2023, s. 1).

⁽¹³⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Úspora plynu pre bezpečnú zimu, COM(2022) 360 final.

⁽¹⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/941 z 5. júna 2019 o pripravenosti na riziká v sektore elektrickej energie a o zrušení smernice 2005/89/ES (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938 z 25. októbra 2017 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 994/2010 (Ú. v. EÚ L 280, 28.10.2017, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Odporúčanie Komisie zo 14. marca 2023 o uskladňovaní energie – podpora dekarbonizovaného a bezpečného energetického systému EÚ, C/2023/1729 (Ú. v. EÚ C 103, 20.3.2023, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Odporúčanie Komisie (EÚ) 2023/2407 z 20. októbra 2023 týkajúce sa energetickej chudoby, C/2023/4080 (Ú. v. EÚ L, 2023/2407, 23.10.2023, <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj>).

- (15) Odporúčania Komisie odrážajú rozhodujúci význam širokej regionálnej konzultácie a zaistenia včasnej a inkluzívnej konzultácie o pláne vrátane účinnej účasti verejnosti s dostatočnými informáciami a časovým rámcom, a to v súlade s Aarhuským dohovorom ⁽¹⁸⁾.
- (16) Odporúčania Komisie týkajúce sa spravodlivej transformácie odrážajú posúdenie, či sa v belgickom pláne dostatočne dôkladne identifikujú príslušné sociálne vplyvy klimatickej a energetickej transformácie, jej vplyvy na zamestnanosť a zručnosti, a uvádzajú primerané sprievodné politiky a opatrenia na podporu spravodlivej transformácie pri súčasnom prispievaní k podpore ľudských práv aj rodovej rovnosti.
- (17) Odporúčania Komisie pre Belgicko sú podložené posúdením jeho návrhu aktualizovaného NEKP ⁽¹⁹⁾, ktorý sa uverejňuje spolu s týmito odporúčaniami.
- (18) Belgicko by malo tieto odporúčania náležite zohľadniť pri vypracúvaní svojho konečného znenia aktualizovaného NEKP, ktorý má predložiť do 30. júna 2024.

TÝMTO ODPORÚČA BELGICKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIEĽOM:

1. Stanoviť nákladovo efektívne dodatočné politiky a opatrenia, a to aj pre odvetvie dopravy a sektor budov, s cieľom preklenúť predpokladaný rozdiel 4,4 percentuálneho bodu, aby sa splnil národný cieľ do roku 2030 znížiť emisie skleníkových plynov o 47 % v porovnaní s úrovňami z roku 2005 podľa ESR. Poskytnúť aktualizované projekcie na preukázanie toho, ako existujúce a plánované politiky zabezpečia dosiahnutie cieľa, a v prípade potreby špecifikovať, ako sa nástroje flexibility dostupné podľa ESR využijú na zaistenie súladu. Doplňte informácie o politikách a opatreniach, zrozumiteľne objasniť ich rozsah, harmonogram a podľa možnosti očakávaný vplyv zníženia emisií skleníkových plynov vrátane opatrení v programoch financovania Úniou, ako je spoločná poľnohospodárska politika.
2. Určiť zdroje emisií CO₂, ktoré sa plánujú zachytiť.
3. Poskytnúť dodatočné informácie o plánovaných opatreniach a kvantifikovať ich očakávaný vplyv, pokiaľ ide o odstraňovanie alebo emisie v sektore LULUCF. Poskytnúť jasné informácie o tom, ako sa na dosiahnutie národného cieľa čistých odstránených emisií dôsledne a účinne využívajú finančné prostriedky z verejných zdrojov (prostriedky Únie vrátane spoločnej poľnohospodárskej politiky, ako aj štátna pomoc) a súkromné finančné prostriedky prostredníctvom systémov uhlíkového poľnohospodárstva. Poskytnúť informácie o stave a pokroku, ktorý sa má dosiahnuť pri zaisťovaní zlepšenia vyšších úrovní/geograficky explicitných súborov údajov na monitorovanie, nahlasovanie a overovanie v súlade s časťou 3 prílohy V k nariadeniu (EÚ) 2018/1999.
4. Poskytnúť dodatočnú analýzu príslušných zraniteľností voči zmene klímy a rizík súvisiacich so zmenou klímy, pokiaľ ide o dosiahnutie národných zámerov, cieľov a príspevkov a politiky a opatrenia v rôznych aspektoch energetickej únie. Lepšie načrtnúť a podľa možnosti kvantifikovať prepojenie s osobitnými cieľmi a politikami energetickej únie, ktoré by mali politiky a opatrenia v oblasti adaptácie podporovať. Dostatočne podrobne stanoviť ďalšie politiky a opatrenia v oblasti adaptácie, aby sa podporilo dosiahnutie národných zámerov, cieľov a príspevkov v rámci energetickej únie, vrátane opatrení na ochranu kapacity výroby elektriny a úspor energie v domácnostiach.
5. Výrazne zvýšiť ambíciu dosiahnuť podiel energie z obnoviteľných zdrojov aspoň na 33 % ako príspevok k záväznému cieľu Únie na rok 2030 stanovený v článku 3 ods. 1 smernice (EÚ) 2018/2001 v znení zmien, v súlade so vzorcom v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. Zahŕnúť orientačnú trajektóriu, ktorá dosiahne referenčné body na roky 2025 a 2027 podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999.

⁽¹⁸⁾ Dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia z 25. júna 1998 (ďalej len „Aarhuský dohovor“).

⁽¹⁹⁾ SWD(2024) 44.

6. Poskytnúť odhadované trajektórie a dlhodobý plán zavádzania technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov na nasledujúcich desať rokov s výhľadom do roku 2040. Zahrnúť orientačný cieľ pre inovačné technológie výroby energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030 v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 v znení zmien. Zahrnúť osobitné ciele príspevkov k orientačnému čiastkovému cieľu v sektore budov a v priemysle do roku 2030 a k záväznému čiastkovému cieľu pre palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu v priemysle do roku 2030 v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 v znení zmien. Zvýšiť záväzné ciele pre obnoviteľné zdroje energie v oblasti vykurovania a chladenia na obdobie 2021 – 2025 aj 2026 – 2030 a zahrnúť orientačný cieľ na dosiahnutie navýšenia podľa prílohy IA k smernici (EÚ) 2018/2001 v znení zmien a orientačný cieľ v oblasti diaľkového vykurovania a chladenia na obdobie 2021 – 2030. Zahrnúť čiastkový cieľ pre pokročilé biopalivá a palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu v odvetví dopravy a zaistiť dodržiavanie minimálnej úrovne používania palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu do roku 2030.
7. Ďalej rozvíjať podrobné a kvantifikované politiky a opatrenia tak, aby sa umožnilo včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie národného príspevku Belgicka k záväznému cieľu EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov vo výške 42,5 % v roku 2030, pričom spoločnou snahou je zvýšiť tento podiel na 45 %. Opísať predovšetkým to, v prípade ktorých technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov iných než veternej energie plánuje Belgicko urýchliť vydávanie povolení a určiť „oblasti zrýchlenia výroby energie z obnoviteľných zdrojov“ s rýchlejšími a jednoduchšími postupmi. Opísať, ako má Belgicko v úmysle urýchliť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie prostredníctvom využívania zmlúv o nákupe elektriny z obnoviteľných zdrojov alebo opatrení využívajúcich potvrdenia o pôvode. Poskytnúť informácie o tom, ako má Belgicko v úmysle ešte viac urýchliť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie a postupné ukončenie využívania fosílnych palív v odvetví vykurovania a chladenia a v diaľkovom vykurovaní a chladení v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 v znení zmien. Zahrnúť podrobnejšie opísané opatrenia týkajúce sa podporného rámca na zvýšenie integrácie medzi elektrizačnou sústavou a sieťou na vykurovanie a chladenie. Opísať, ako bude pokrytá koncepcia povinnosti uloženej dodávateľom palív v odvetví dopravy, a zahrnúť porovnateľné opatrenia na podporu používania vodíka v priemysle a prípravu EÚ na obchodovanie s obnoviteľným vodíkom.
8. Poskytnúť odhadované trajektórie dodávok biomasy podľa surovín a pôvodu a rozlišovať pritom medzi domácou výrobou a dovozom. Zahrnúť posúdenie domácej ponuky lesnej biomasy na energetické účely v období 2021 – 2030 v súlade so sprísnenými kritériami udržateľnosti uvedenými v článku 29 smernice (EÚ) 2018/2001 v znení zmien. Zahrnúť posúdenie súladu plánovaného využitia lesnej biomasy na výrobu energie s povinnosťami Belgicka podľa revidovaného nariadenia o LULUCF, najmä na obdobie 2026 – 2030, spolu s vnútroštátnymi opatreniami a politikami na zaistenie takéhoto súladu. Zahrnúť ďalšie informácie týkajúce sa konkrétnych cieľov na podporu udržateľnej výroby biometánu vzhľadom na potenciál a výrobu udržateľného bioplynu/biometánu v Belgicku a profil spotreby zemného plynu a existujúcu infraštruktúru.
9. Poskytnúť v čo najväčšom rozsahu očakávaný harmonogram krokov vedúcich k prijatiu legislatívnych a nelegislatívnych politík a opatrení zameraných na transpozíciu a vykonávanie ustanovení smernice (EÚ) 2018/2001 v znení zmien, najmä v prípade opatrení uvedených v predchádzajúcich bodoch.
10. Zahrnúť národný príspevok k energetickej efektívnosti v konečnej energetickej spotrebe na dosiahnutie záväzného cieľa konečnej energetickej spotreby Únie na rok 2030 v súlade s článkom 4 smernice (EÚ) 2023/1791 a prílohou I k uvedenej smernici alebo rovnajúci sa opravenému indikatívnemu národnému príspevku, ktorý predloží Komisia každému členskému štátu do 1. marca 2024 podľa článku 4 ods. 5 uvedenej smernice. Zahrnúť národný príspevok k energetickej efektívnosti v primárnej energetickej spotrebe na dosiahnutie indikatívneho cieľa primárnej energetickej spotreby EÚ v súlade s článkom 4 smernice (EÚ) 2023/1791 a prílohou I k uvedenej smernici. Uviesť množstvo zníženia spotreby energie, ktoré majú dosiahnuť všetky verejné subjekty rozčlenené podľa odvetví, a celkovú podlahovú plochu vykurovaných a/alebo chladených budov, ktoré vlastní verejné subjekty a ktoré sa majú každoročne obnoviť, alebo zodpovedajúce úspory energie, ktoré sa majú dosiahnuť.
11. Stanoviť ucelené politiky a opatrenia na dosiahnutie národného príspevku k energetickej efektívnosti, a najmä spôsob vykonávania zásady prvoradosti energetickej efektívnosti. Podrobnejšie kvantifikovať očakávané úspory energie v rámci plánovaných opatrení na dosiahnutie cieľov v oblasti energetickej efektívnosti do roku 2030. Uviesť spoľahlivé programy financovania energetickej efektívnosti a mechanizmy finančnej podpory, ktoré sú schopné mobilizovať súkromné investície a ďalšie spolufinancovanie.

12. Zahrnúť aktualizovanú úroveň ambícií na zabezpečenie vysoko energeticky efektívneho a dekarbonizovaného vnútroštátneho fondu budov a na transformáciu existujúcich budov na budovy s nulovými emisiami do roku 2050 vrátane priebežných mílnikov na roky 2030 a 2040, ako aj porovnanie s najnovšou dlhodobou stratégiou obnovy. Podporovať ciele dekarbonizácie budov poskytnutím ďalších informácií o politikách a opatreniach vrátane ich nákladov a očakávaného vplyvu na úspory energie na účely vykonávania súdržnej dlhodobej stratégie obnovy.
13. Podrobnejšie vysvetliť zamýšľané opatrenia s cieľom diverzifikovať svoje dodávky plynu a pokračovať v podpore znižovania dopytu po plyne do roku 2030, najmä vzhľadom na predpokladaný zvýšený podiel zemného plynu v národnom energetickom mixe v strednodobom horizonte. Posilniť odolnosť energetického systému, najmä objasnením cieľa a zamýšľaných opatrení pre zavádzanie uskladňovania elektriny. Posúdiť primeranosť belgickej ropnej infraštruktúry (rafinérie, zásoby ropy, prístavy, potrubia) s očakávaným poklesom dopytu po rope a prechodom na nízkouhlíkové alternatívy. Špecifikovať vhodné opatrenia v záujme diverzifikácie a dlhodobých dodávok jadrových materiálov, paliva, náhradných dielov a služieb a dlhodobého nakladania s jadrovým odpadom. Poskytnúť podrobnejšie informácie o prebiehajúcich výskumných činnostiach v súvislosti s malými modulárnymi reaktormi.
14. Predložiť jasné zámery a ciele v prípade reakcie na strane dopytu, aby sa zvýšila flexibilita energetického systému na základe posúdenia potrieb flexibility. Opísať, ako Belgicko plánuje uľahčovať integráciu energetického systému v kontexte článku 20a smernice (EÚ) 2018/2001 v znení zmien.
15. Ďalej rozvíjať prístup k riešeniu energetickej chudoby uvedením konkrétneho merateľného cieľa zníženia, ako sa požaduje v nariadení (EÚ) 2018/1999, a pri zohľadnení odporúčania Komisie (EÚ) 2023/2407. Poskytnúť ďalšie podrobnosti o existujúcich a potenciálnych opatreniach na riešenie energetickej chudoby a o vyčlenených finančných zdrojoch z hľadiska sociálnej politiky (cenovej dostupnosti) aj štrukturálnych opatrení v oblasti energetiky.
16. Podrobnejšie objasniť národné ciele v oblasti výskumu, inovácií a konkurencieschopnosti na zavádzanie čistých technológií a súčasne stanoviť spôsob ich dosiahnutia na roky 2030 a 2050 s cieľom podporiť dekarbonizáciu priemyslu a transformáciu podnikov na emisie neutrálne a obehové hospodárstvo. Predložiť politiky a opatrenia na podporu rozvoja projektov v oblasti emisnej neutrálnosti vrátane projektov významných pre energeticky náročné priemyselné odvetvia. Opísať predvídateľný a zjednodušený regulačný rámec pre postupy vydávania povolení a spôsob, akým sa v prípade potreby zjednoduší prístup k vnútroštátnemu financovaniu. Poskytnúť podrobné politiky a opatrenia pre digitalizáciu energetického systému, rozvoj zručností súvisiacich s čistou energiou a uľahčiť otvorené obchodovanie pre odolné a udržateľné dodávateľské reťazce kľúčových emisne neutrálnych komponentov a zariadení.
17. Špecifikovať reformy a opatrenia na mobilizovanie súkromných investícií potrebných na dosiahnutie cieľov v oblasti energetiky a klímy. Zlepšiť a rozšíriť analýzu investičných potrieb s cieľom zahrnúť komplexný a konzistentný prehľad verejných a súkromných investičných potrieb súhrnne a podľa odvetví. Doplňte prístup zhora nadol pre celé hospodárstvo posúdením konkrétnych projektov zdola nahor. Zahrnúť prehľad celkových investičných potrieb s dodatočnými informáciami o federálnych, regionálnych a úniných zdrojoch financovania, ako aj o súkromných finančných zdrojoch, ktoré sa majú mobilizovať. Doplňte krátky opis druhu mechanizmov finančnej podpory zvoleného na vykonávanie politík a opatrení, ktoré sa financujú z verejného rozpočtu, a použitia kombinovaných finančných nástrojov, ktoré využívajú granty, úvery, technickú pomoc a verejné záruky vrátane úlohy národných podporných bánk v príslušných mechanizmoch a/alebo spôsobu mobilizovania súkromného financovania. Ako zdroj financovania zväzť nákladovo efektívne prevody na iné členské štáty v súlade s nariadením o spoločnom úsilí. Poskytnúť rozsiahle posúdenie makroekonomického vplyvu plánovaných politík a opatrení.
18. Uviesť, ako sú politiky a opatrenia zahrnuté v návrhu aktualizovaného NEKP v súlade s národným plánom obnovy a odolnosti Belgicka.
19. Podrobne vysvetliť, ako a dokedy plánuje Belgicko postupne zrušiť zvýšené dotácie na fosílnu palivá.

20. Podrobnejšie opísať analytický základ poskytnutím projekcií v rámci plánovaných politík a opatrení týkajúcich sa vývoja energetického systému s výhľadom do roku 2040.
21. Poskytnúť podrobnejšie informácie o sociálnych dôsledkoch klimatickej a energetickej transformácie, jej dôsledkoch na zamestnanosť a zručnosti alebo akýchkoľvek iných distribučných vplyvoch a o plánovaných cieľoch, politikách a opatreniach na podporu spravodlivej transformácie. Spresniť formu podpory, vplyv iniciatív, cieľové skupiny a vyhradené prostriedky pri súčasnom zohľadnení odporúčania Rady týkajúceho sa zabezpečenia spravodlivej transformácie na klimaticky neutrálne hospodárstvo ⁽²⁰⁾. V čo najväčšom rozsahu zahrnúť viac prvkov s cieľom poskytnúť primeraný analytický základ pre vypracovanie budúceho sociálno-klimatického plánu v súlade s nariadením (EÚ) 2023/955 ⁽²¹⁾ vrátane uvedenia spôsobu posudzovania problémov a sociálnych vplyvov systému obchodovania s emisiami v prípade spaľovania palív v budovách, cestnej doprave a v ďalších odvetviach na najzraniteľnejších, ako aj identifikovať potenciálnych príjemcov a príslušný politický rámec. Vysvetliť, ako prispeje politický rámec určený v NEKP k vypracovaniu sociálno-klimatického plánu Belgicka a ako sa zaistí súlad medzi týmito dvoma plánmi.
22. Poskytnúť jasnejší a podrobnejší prehľad o tom, ako konzultačný proces umožňuje účasť všetkých príslušných orgánov, občanov a zainteresovaných strán vrátane sociálnych partnerov a energetických spoločností pri vypracúvaní návrhu aj konečného znenia aktualizovaného plánu, ako aj informácie o načasovaní a trvaní rôznych konzultácií. Poskytnúť podrobné zhrnutie názorov, ktoré vyjadrili rozličné subjekty počas konzultácií, a zhrnutie toho, ako sa tieto názory zohľadnili.
23. Rozšíriť už dobrú regionálnu spoluprácu so susednými krajinami, najmä opísaním, ako Belgicko plánuje zriadiť rámec spolupráce s ostatnými členskými štátmi do roku 2025 v súlade s článkom 9 smernice (EÚ) 2023/2413. Pokračovať v úsilí o podpísanie piatich požadovaných dohôd o solidarite v oblasti bezpečnosti dodávok plynu (s Írskom, Francúzskom, Luxemburskom, Nemeckom a Holandskom).

V Bruseli 23. februára 2024

Za Komisiu
Kadri SIMSON
členka Komisie

⁽²⁰⁾ Odporúčanie Rady zo 16. júna 2022 o zabezpečení spravodlivej transformácie na klimaticky neutrálne hospodárstvo (Ú. v. EÚ C 243, 27.6.2022, s. 35 – 51).

⁽²¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/955 z 10. mája 2023, ktorým sa zriaďuje Sociálno-klimatický fond a mení nariadenie (EÚ) 2021/1060 (Ú. v. EÚ L 130, 16.5.2023, s. 1).